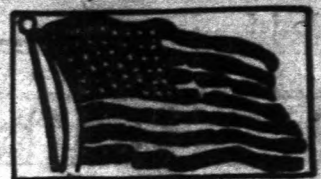

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily

SZABADSÁG

LIBERTY

A legrégibb és legnagyobb magyar lap Amerikában. — Megjelenik minden nap

NO. 44. SZÁM.

THIRTY-FIRST YEAR.

Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, péntek, 1922, február 24.

HARMINCEGYEDIK ÉVFOLYAM.

EGYES SZÁM ÁRA 5 CENT.

KATASZTRÓFA A LEVEGŐBEN

ÉLETMENTŐ REPÜLŐGÉP

RENO, Nev., február 22. Egy J. Welch nevű farmer a feleségével és két gyermekével az ide északra tizenkét mérföldnyire eső egyik hómesteodon lakik. Az elmúlt hetek rettenetes viharai és esőzése miatt a család óriási bajba került. A vízár teljesen körülzárta a tanya-jukat, úgy, hogy azt még lóháton sem lehetett megközelelni.

Az apa vagy három héttel ezelőtt járt Renoban. Akkor szerzett be némi élelmiszert, azonban azóta nem tudott kimozdulni.

A család valóságos éhhalálnak volt kitéve, azonban egy postarepülőgépek sikkült részükre élelmet juttatni.

A repülőgép három nagy zsákkal tele élelmiszert vitt a családnak. Ott cirkált a gép a tanya felett és cirkálás közben sikerült az udvarra dobni mind a három zsák élelmiszert.

Az egész utat alig fél órát vett igénybe. A repülőgépről megállapították, hogy a család minden egyes tagja jól éri meg magát.

A LOVAGLÓMESTER JEGYESE.

Mathilde McCormick legújabb fényképe. A chicagói McCormick ház előtt leszáll az autójáról.

IMTIMITÁSIK AZ UJ ROMÁNCZRÓL

Rockefeller azt akarja, hogy Oser, a svájci lovaglómester legyen amerikai polgár. Viszont ez Svájcban akar maradni. — Csak negyvennégy éves a vőlegény.

ZÜRICH, február 22. — Nemcsak az amerikai, hanem az itteni közvéleményt is nagyban foglalkoztatja ma természetesen az a szerelmi történet, amelynek a hőse egyrészt a John D. Rockefeller unokája, a dúsgazdag Harold McCormicknak és a Rockefeller leányának tizenhat éves Mathilde leánya, másrészt pedig Max Oser, itteni lovadatulajdonos, akiről az amerikai lapok azt írták, hogy 48 esztendő, aki azonban tényleg csak 44 éves, élénk, aktív, jóképű ember.

Hire jött annak is, hogy úgy McCormick, mint John D. Rockefeller hajlandók lennének beleegyezni a házasságba, azonban csak azzal a feltétellel, hogy a vőlegény menjen át Amerikába és legyen belőle jó amerikai polgár. A hírek szerint ugyanis ez elvi kérdés Rockefellernél. Az agg milliárdos néhány év előtt igen erősen kikelt a nemzetközi házasságok ellen és azokat károsnak tartja.

Maga az esemény egyik főhőse, Max Oser azonban cseppet sem aggódik a John D. Rockefeller álláspontja miatt. Nem törődik azzal, hogy az öreg ur azt akarja, hogy az unokájának a férje amerikai polgár legyen.

A tényállás az, hogy Oser előkészületeket tesz arra, hogy egy mesés kis otthonot szerezzen magának ott a hazájában, a hatalmas Alppek között. Már napok óta azzal van elfoglalva, hogy lezárja a lovarda üzletét és egyben alkuszik már egy egyszerű kis villára is, ahova a szép fiatal feleségével elbújni készül.

Oser néhány nappal ezelőtt elutazott Zürichből. Azt mondta, hogy Bernbe, vagy Genfbe megy. Az itteni egyik külvárosban, Assirihlben levő lovagló akadémiáján és kölcsönistálló-ját vagy eladja, vagy bére adja.

Az eljegyzésének nyilvánosságra hozatala mi változott sem idézett-él a lovaglómester viselkedésében. A lovadájjal kapcsolatos régi legénylaksát megtartotta. Viszont azonban alaposan munkába vetők az esetet az itteni pletykagyölkvek, amelyek nagyszerű tápanyagot találtak a milliósos leány és a lovaglómester románcában.

Amny tény, hogy a szép, fiatal Mathildot a városban mindenki szereti. Szeretik elsősorban azért, mert rendkívül meglepő szerettel viselkedett az itteni gyermekek iránt, szeretik, mert az itteni nyelvjárást nagyszerűen beszéli, mert itt nőtt fel közöttük és mindig bőkezű volt az ajándékaival.

Viharfelhő a magyar közéletben

Apponyi a legitimisták nevében tiltakozik a választói rendelet ellen.

ZAVAROS KÉRDÉSEK.

A királykérdésbe belekapcsolják az irredenta kérdést is.

BUDAPEST, február 22. A magyar politika egész ismét viharfelhők gyülekeznek. A nemzetgyűlés mandátuma tudvalevően lejárt e hó tizenhatodikán és a nemzetgyűlés feloszlott, anélkül, hogy a kormány választói törvényjavaslatát elintézhette volna.

As elkeseredés igen nagy az ellenséki, de különösen a legitimista körökben. A nemzetgyűlés berendezése előtt Apponyi Albert nagy beszédet mondott, amelynek során hangsúlyozta azt, hogy ő és a pártja eleve tiltakozik az ellen, hogy a kormány rendelet útján léptesse életbe a választói törvénytervezetet. Kijelentette, hogy amennyiben ez megtörténik, ő és a pártja azt törvényesnek elismeri nem fogja és nem fogják törvényesnek elismerni az es alapon ösüszelendő nemzetgyűlést sem.

De máskülömben is tele van a levegő nagy viharok villanyosságával. A királykérdés áll az előtérben, természetesen kapcsolatban a választásokkal és a külpolitikai kialakulásokkal.

A királykérdésben óriási küzdelmek, elkeseredett harcok várhatók egyrészt a legitimisták, másrészt pedig azok között, akik esetleg külföldi más uralkodót is hajlandók lennének elfogadni. A legitimisták csoportja meg akarja támadni érvényében azt a törvényt, amely detronizálta a Habsburgokat.

Marisevics bécsi magyar követ és meghatalmasított miniszter, hír szerint, a napokban olyan nyilatkozatot tett, amely közzétételre jelent a legitimisták felé. Az ő nézete szerint a detronizáló törvény a magyar jogforrások alapján érvénytelen, mert azt kikényszerítették.

Felhesza a legitimisták egyik fővárt. Ez az érv az, hogy a megkoronázott királyt az esküje kötelei arra, hogy az ország eredeti területi egységét megvédelmezze és helyében őt hivatott arra, hogy visszaszerezze azokat az ország részeket, amelyeket Magyarország csak ideiglenesen, a kényszer hatása alatt tart elveszítettnek. Magyarország ezekre a területekre az igényt nem adta fel és nem adja fel soha.

ELPUSZTULT A RÓMA LÉGHAJÓ

A hadsereg óriási kormányozható léghajója lezuhant és elégett a Hampton roadi repülőtelep fölött.

Az ezer láb magasságból lezuhanó óriási hajó magas feszültségű villamos árammal telített drótra ütközött, az robbantotta fel a gázt. — 34 halott, 8 súlyosan sebesült, 3 ép. — A léghajó égése órák hosszán tartott, a szörnyű hőség sokáig lehetetlenné tette a mentést.

NORFOLK, Va., február 22. — Harmenegy férfi halt meg, nyolc súlyosan megsebesült és csak három menekült meg könnyű sérüléssel vagy egészen épen, mikor a hadsereg óriási kormányozható léghajója, az Olaszországtól nemrég vásárolt Róma, kedden délután a Hampton Road repülőtelep fölött ezer láb magasságból lezuhant, valószínűleg egy eltört, kormányrud miatt és estében a föld felett futó és magas feszültségű árammal telített drótokat tépett szét, aminek villamos árama felrobbantotta a léghajó gáztartalmát és az egész roppant tömeg irtózató lángtengerben elégett.

Még a késő esti órákban is sokáig égett a 410 láb hosszú hatalmas hajó. A tüzekből táplálékot adott az az egy millió köbláb gáz, mely a burkolatból kiszabadulni igyekezett.

AZ ALDOZATOK SORSA.

A hajóban lévőkhöz körül áll tizen-tizen-ketten maradtak életben, ezek közül is egy meghalt, mielőtt a kórházba szállították. Ezek mind kiugrottak a hajóból, amint az a földhöz közeledett. A többiek, akik belemaradtak a hajó személyszállító szakaszában, valamennyien halálra égtek. Mikor aztán a három tüzoltó-órásnak a maga vegyi szerével végre is sikerült eloltani a tüzet: a romok közül, amikben nem maradt más, mint az óriási hajó acélváza és a hat Liberty-motor, kihúzták a megszenesedett és teljesen felismerhetetlenné vált holttesteket. De még mielőtt a hajnal eljött, mind a harminchárom holttestet előbásták a romok közül.

HOGYAN TÖRTÉNT A KATASZTRÓFA?

Az életbenmaradt áldozatok és a szemtanúk előadásának egybevetéséből az tűnik ki, hogy a hátulsó kormányának az egész váza, ami magában véve is akkora, mint egy bombavető repülőgép, a roppant léghajó feloldára eszúzott és ezzel felbillentette a hajót, mely azonnal lefele zuhant, orrával a föld felé. A katasztrófa délután 2 órakor történt, csaknem közvetlenül azután, hogy a Hampton-roadi állomáson lévőkhöz figyelmessé lettek a levegőben közeledő óriáshajó gépjeinek menydörgésszerű zajára. A Róma a Langley repülőállomárról jött Hampton-Roadba. Negyvenötven voltak a fedélzeten, legnagyobb részben a hadsereg és haditengerészet tisztjeiből, de polgári egyének is. Amint a hajó felbillent, a rajta lévőkhöz homokszakokat dobáltak ki, hogy helyreállítsák a hajó egyensúlyát, ami azonban nem sikerült. Mikor a hajó már csaknem a földet érte, többen kiugráltak belőle, ezek meg is menekültek csaknem mindnyájan. A katasztrófa legszörnyűbb része akkor következett be, amikor a hajó alumínium-orrba beleütközött a villamos vezetékbe, melyek 2.300 voltos áramot szállítanak. Ebben a pillanatban a hajó gáza felrobbant és az egész roppant tömeg égő lángfallá változott, mely irtózató hőséget terjesztett maga körül.

A MENTÉS.

Ez a szörnyű hőség, az égő hidrogén melege, minden mentést egyszerűen lehetetlenné tett. Száz meg száz katona és tengerész rohant a lezuhanó léghajó felé, de az égő pokolhoz közelíteni teljességgel lehetetlen volt. Tehetetlenül állottak a tüzoltók is és a léghajó óriási nyolcvan láb hosszú személyszakasa szinte a szemük láttára égett porrá. Mire a lángokat le tudták csillapítani, vagyis helyesebben, mire elégett a léghajó gáztartalma, akkorára a hajóban lévőkhöz szűnné égtek.

A HOLTTESTEK.

Egészen bizonyos, hogy ezeket a holttesteket sohasem lehet majd pontosan azonosítani a hajón elégett személyekkel. A szó szoros értelmében felismerhetetlen szentömegek ezek a holttestek. Sok meg is esonkult közülük. Némelyiknek a feje hiányzik, a másiknak a lábai, harmadiknak a karjai és így tovább. Azok a tisztak, akik ismerték

Megmarad a bevándorló korlátozás

A képviselőház egy évre meghosszabbítja a jelenlegi törvényes rendelkezést.

JOHNSON BESZÉDE.

A szenátus minden valószínűség szerint módosítani fog.

WASHINGTON, febr. 22. — A kongresszus képviselőháza a bevándorlási bizottság kívánságához képest tegnap határozati javaslatot fogadott el, a melynek értelmében egy esztendőre meghosszabbítja a joghatályát a jelenleg június végéig érvényben levő bevándorlási intézkedéseknek. E bevándorlási intézkedések értelmében tudvalevően csak annyi bevándorló bocsátható be minden egyes nemzetiségből az Egyesült Államokba, amennyi az illető nemzetiség jelenleg már itt élő tagjai három százaléka megfelel.

A javaslat most a szenátushoz kerül. Egyáltalán nem tartják valószínűnek azt, hogy a szenátus változtatlanul fogadja el a javaslatot, annál kevésbé, mert Colt, rhodei szenátor, a szenátus bevándorlási bizottságának elnöke, egyáltalán nem hiva a drasztikus eszközöknek a bevándorlók ellenében. Legalább is nem nyíra, mint Johnson képviselő, a képviselőház bevándorlási bizottságának az elnöke.

Johnson képviselő a képviselőház ülésén mondott beszédében dicsekte a jelenlegi törvényes intézkedést. Szerinte az az állapot sohasem fog már többé visszatérni, ami volt azelőtt, amikor is tudvalevően a szövetségi törvényhozás nem korlátozta, vagy nagyon kevésbé a bevándorlást. Hivatkozott arra, hogy az idő rövidsége miatt gondolni sem lehet arra, hogy a végleges bevándorlási törvényt megalkossák akkorra, amikor a jelenlegi intézkedések lejárnak, mert is legjobban látszik ennek az intézkedésnek a hatályát meghosszabbítani, azzal, hogy a bevándorlási bizottság azonnal munkához lát a végleges törvény javaslatának elkészítésére.

A HELIUM-GÁZ.

Ugyazintén akkor sem lett volna ilyen szörnyű az eset borzalma, ha a roppant hajót nem hidrogénnel, hanem hélium-gázzal töltötték volna meg, mely nem robban és nem ég. Ezt a gázt csak a háború alatt fedezték fel, de még eddig nem tudták belőle többet előállítani, mint a mennyi egy kisebb fajta léghajót megtölthet, a minőket a hadsereg használ. A C-7 ez a léghajó, mely a múltkor a főváros fölött tett sikeres próbát. Ez a hajó azonban valósággal csak törpe az óriás Róma mellett.

A RÓMA TÖRTÉNETE.

A most elpusztult léghajót Celestino Uselli, dúsgazdag olasz üzletember építtette, vagy négy évvel ezelőtt, Olaszországban. A roppant léghajót rendszeres személyszállításra használták csaknem két éven keresztül: Róma és Páris között, az Alppek fölött szállította az utasokat. Az Egyesült Államok kormánya aztán 250.000 dollárért vásárolta meg a léghajót a haditengerészet számára. A múlt év elején hozták át Amerikába, ahol a virginiai Langley Field repülőtelepen összeállították. Tavaly decemberben tette meg próbarepülését és a karácsony előtti napon Washingtonba repült, ahol ünnepeles ceremóniák közben újratelítették. Ez az útja nagy viharban történt, úgy, hogy ennek megtörténte után biztonságát kétségtelennek hitték. Hogy azonban sebeséget fokozták, az eredeti Ansaldo-gépeket levették róla és a sokkal erősebb Liberty-gépeket tették helyükre. A hat erős motor párosával volt elhelyezve a 410 láb hosszú hajótest eleje, hátulja és közepe alatt.

REPÜLÉSI TERVEK.

A hadügyminiszteriumnak az volt a terve, hogy kora tavasszal körutrá küldi a hajót a nagyobb amerikai városokba, sokkal (Folytatása a 3-ik oldalon.)

Dus préda a csempész vadászatban

A floridai partok közelében jó zsákmányra tett szert egy repülőosztag.

AZ ANNABELLE KARGÓJA.

A lefoglalt szeszmenység három millió dollárt ér meg.

MIAMI, Fla., febr. 23. — Egy tizenegy hydroplánból álló italtitalmi légi osztag tegnap negyven mérföldnyire délre innen a tengeren gépfegyverekkel megállította az Annabelle nevű angol hajót. A hajón talált 11500 láda pálinkát elkobozták és a hajó kuszonyeg főnyi legénységét letartóztatásba helyezték.

A lefoglalt italoknak az értékét három millió dollárra becsülik.

Az Annabelle elészor egy buvárhajóadás vette észre. A parancsnok a találkozás helyét szikratávíró útján közölte a repülőosztaggal, amely a lehető leggyorsabban ott termett és megállította a hajót. Az utóbbi ellentállást nem tanusított.

A hydroplánok mindegyike gépfegyverrel van felszerelve, amelyek perenként négyszáz lövést tudnak leadni. Minden egyes gép olyan szikratávíró codot használ, amelyet mások nem tudnak elolvasni, az egyik pilóta szerint.

NAGY CIGÁNYÜNNEP VOLT MEGFÜRDŐTT A VAJDAJUK.

NEWARK, N. J., febr. 22. — Tizenegyet cigánycsalád, akik a bellevillei kerületben telepedtek le, nagy ünnepélyt csaptak, minthogy a vajdájuk, Ben Moyt megfürdött és tisztá alsóneműt vett magára. Negyven napon át hagyományos törvények eltiltották ugyanis vajdájukat, hogy testét víz érintse, hogy borotválkozzék, sőt hogy alsóneműt változtatni engedélyezését követően az elhalálozását követően az a negyven nap most járt le, ami az egész cigánykaraván öröme.

HÖGÖRGETEG SODORT A HALÁLBA 4 VASUTAST.

DENVER, febr. 22. A Denver & Salt Lake vasút négy alkalmazottja szörnyen halt, amikor a leomló hótömeg a vasut egyik mozdonyát érte Loop, Col., közelében. A szerencsétlencet a hó magával sodorta 700 lábnyi mélységbe. Holttesteikre még nem találtak rá.

KENOSHA IS A SÖR ÉS BOR MELLETT DÖNTÖTT.

KENOSHA, febr. 22. — Kenosha város tanácsa magává tette azt a mozgalmat, mely a sör és könnyű bor engedélyezése érdekében indult és az erre vonatkozó javaslatot 14 szóval egy szavazat ellenében megszavazta.

LORAINI. TAXIVEZETŐ HALÁLOS ELGÁZOLÁSA.

LORAIN, O., febr. 22. — Alex George 25 éves jitneyvezető megállította kocsját, hogy felvegyen egy utast, amikor egy másik automobil oly szerencsétlenül ütötte el, hogy annak gépje nyomban halálra zuzta.

MEGTAGADTA A BÍRÓSÁG GONDGOK KINEVEZÉSÉT.

WILMINGTON, Del., febr. 22. — Morris kerületi bíró elutasította a Columbia Graphophone Mfg. Co. ellen gondnok kinevezése iránt előterjesztett kérelmét, s a költségekben a kérvényezőket marasztalta el.

A KENYÉRDAGASZTÓ GÉP DARABOKRA SZAKITOTTA.

WATERBURY, Conn., febr. 22. — John Kazie, 50 éves pék, beleesett az egyik kenyérdagasztó gépbe, s úgyszólván pillanatra mulva meghalt, mert a gép valósággal darabokra tépete.

AZ ÉV SZENZÁCIÓJA A SZABADSÁG NAPTÁRA

felelet
kávénak
ban rejlik
kávéjába
toriát
Megvan nála
egy próba által.
FLUSHING, N. Y.
BERGER
Dayton, Ohio
szágban,
sságban
és belek eldug-
gokkal; a fejfájás
ele lehet; a reu-
sságok
édekezni a nap-
etei is lehetnek.

MAGYAROK AMERIKÁBAN

KÖRÜT A REFORMATUS ÁRVÁHÁZ ÉRDEKÉBEN

Közlé: Kalassay Sándor árvaházi atya.

Bár árvaházunk iránt mindenfelől a legnagyobb érdeklődéssel találunk, bár még egyetlen egy intézményünket se fogadta be úgy szívébe a mi népünk, mint ezt az Árvaházat, amely nyilvánvalóan tanúbizonyság a mi népünk áldozatkészségéről, mellette mégis szükségesek azok, hogy időről-időre felkeressék a gyűléseket és beszámolójuk arról a munkáról, amelyet megvalósítottunk, amelyet mostanra végeztünk a felhívást a figyelmet arra, hogy ebben a munkában nem lehet megállni. Ezt folytonosan fejlesztenünk kell és minden erővel arra kell törekednünk, hogy ne legyen egyetlen magyar árva sem, akit be ne fogadnának ennek az intézménynek a falai.

Akkor, amikor az első fél év alatt 42 gyermeket fogadtunk be, akkor, amikor minden héten újabb és újabb kérvények érkeznek hozzánk, amelyekkel azonban mostani viszonyaink között, nem tudunk mind kedvezően elintézni: belátjuk mindenki, hogy az amerikai magyarságnak általában a maga édes gyermekeivel kell tennie ezt az intézetet, mert csak így hajthatjuk végre mi is azt a nagy feladatot, amelynek a végrehajtására vállalkoztunk!

Azt hiszem, hogyha száz gyermekre be tudunk rendezni: akkor a szükségletnek egy nagy része, hosszabb időre megoldottuk. Ez ha minden tényezőt számba vesszünk, akkor nem is olyan nagy ez a feladat, hogy azt már ezen a tavaszon meg ne oldhatnánk, ha úgy akarjuk. Nem kell hozzá semmi más, mint az erőknek az egyesítése.

Mi, amint arról bárki is meggyőződhetik, úgy csináltuk meg már az árvaház Szabályzatát is, hogy az árvaház kiépítésében és fenntartásában minden testületünk, minden egyházunk minden nagyobb együletünk részt vehessen. Minden Egyesületnek, amely a maga jövőjével komolyan foglalkozik: foglalkoznia kell az árvaház kérdésével is. Ezt a kérdést pedig a legkönyebben úgy oldhatja meg, hogyha a maga tagjainak az árvaház iránti gondot visel. Gondot visel pedig olyképen, hogy elhelyezi azokat a meglevő Árvaházban, s ezeket az elhelyezése alapítványt tesz, illetve vállalja megállapított összegű árva gyermeknek az eltarthatását. Tegyük fel, hogy a Verhovay Egyesület, amelynek a legtöbb tagja van, ebben az irányban intézkedni akar, kimondja, hogy évenként 15 gyermeknek a tartására visel gondot, akik első sorban Verhovay Árvák legyenek. Ez jelent mintegy 2150 dollárt, mondjuk a ruházattal 2500 dollár évi kiadást, de az árvaház gondoskodva van ez ellen a ténnyel megelégedve az Egyesület a maga kötelességének. Az természetes, hogy egy ilyen alapítvány, illetve évi járadék befizetése

nyilatkozatai biztosítanak arról, hogy Chicagóban és vidéken az Árvaházak sok-sok barátja, sok bőkezű pártfogója lesz!

Ezt a reményünket megerősíti bennem west chicagói egyháznak pénztárnokának Szabó Károly testvérünknek a bátorító, biztató kijelentése is. Szabó Károly testvérünk az ő nagy befolyásával, hűségével, buzgósságával áldozatkészségével egyenesen arra van hivatva, hogy Belső Ambrus testvérünkkel, Balogh Kálmánnal, Tarjánai Károlyval, Tóth János testvérünkkel és másokkal Chicagóban az árvaházunk minél több barátot szerezzenek. Reméljük, hogy meg is fogják cselekedni!

Sajnálatlalt láttam, hogy Egyesületünk nincsen úgy elterjedve ezen a nagy vidéken, mint kellene. Nem keresem az okokat. Ezt csak tényként kell állapítanom. Azonban vizsgálom az a tudat, hogy a chicagói osztály olyan eszközöket keres és talál, amelyek lehetővé teszik, hogy az egyesület minél szélesebb körben elterjedjen Chicagóban és környékén is. Epen, a mikor a west side-i egyházból hírdetnek az igéit: akkor este tartott az itteni osztályunk egy szépen látogatott s nagyon sikeresnek mutakozó ismerkedési estét. Az estély élén Hártha osztályelnök, Pozsgay Imre, jegyző és Buda testvérek állottak. Az estélyen a west side-i egyház adminisztrátorával, Boros Jenővel és kedves családijával jelentem meg és jól esett, hogy épen egyesületünk egyik osztályának ilyen jellegű estélyen vehetett részt. Valja mindenütt megkelekednek ezt a munkát. Azokat keresnek, akik járhatnak és nem azokat, akik szétválasztanak. Árvaházunk érdekében erre az osztályra és ennek vezetőségére nagy feladatok várakoznak s azoknak a teljesítését első sorban tőlük várjuk. Mi tudjuk, hogy nehezek a viszonyok, de azt is tudjuk, hogy nekünk mindenek lehetőség a Jézus Krisztus által.

Az utnak az utolsó vasárnapján East Chicagóban, Whitingben és Garryban tartottam istentiszteletet. East Chicago egyike azoknak az egyházaknak, amelyek a kellő, buzgó vezetést mellett, minden kötelességet híven és buzgón teljesítenek. Szép a vasárnapi iskola, az ifjúsági kör, hatalmas munkát végez a Nőegylet s maga a gyülekezet a virágzásnak a legmagasabb fokán áll. Ez a legnagyobb gyülekezetünk ezen a környéken. Tagjai megtelepedtek, állandó lakással bírnak s így bizonyos, hogy az egyházi munkát és annak minden ágát a szívükbe zárják. Árvaházunkra is a legtöbbet adott a minden éven egy árva gyermeknek a tartását vállalja s ezen az alapítványon most is egy olyan gyermek van, aki erről a vidékről való. Whiting East Chicagón a le-

ányegyháza. Saját temploma van, ahol minden vasárnap istentisztelet. Az egyház tagjai, a legmegszemélyesb pártfogót ígérték meg és én hiszem, hogy ebből a leányegyházból nem sokára bejelentkeznek az alapítványt.

Ezért Garryben végeztam be a körutamat. Garryban van ma a legsebb magyar reformatus templom. Csupán az a szép, Hivünk itt is szép számmal voltak jelen s hiszem, hogy bár milyen nagyok is azok a terhek, amiket hordozniuk kell, az Árvaház ügyét se fogják elfelejteni.

Innen egyenesen hazajöttem. Sütkészes a volt. Az influenza ide is betette a lábát, de hála Istennek komolyabb baja még senkinek sem volt, de egy pár napra csaknem mindnyájunkat lefektette. Most mikor e sorokat írom, nem jött még a szobát kell őriznem. Ehez jött még a másik baj: vizünknek az elfagyása. Szerencse, hogy van bővíví forrásunk s így nem kell kútegybeemünk. Kénytelenem ugyan, hogy nincs bent vizünk, de legálább van odakint.

A meglatogatott egyházközségek lelkes és előjárói, tagjai fogadják hála köszönettel a szives látogatást s a bátorításért.

Isten áldó kegyelmével kérem minden gyűléseztől, lelkesítőre, lelkesítőre, akik az egyházak előjárói és tagjai! Kérem, hogy álljanak mindig az árvaház ügyé mellett buzgó és áldozatos szeretettel!

HORVÁTH JÓZSEF TITOKZATOS HALALA ÖNGYILKOSÁG.

E. ST. LOUIS, Ill. — (Tudósítónk jelentése.) — Horváth József halálával kapcsolatban, akit szombaton halva találtak az Aluminum Ore Co. gyártelepe mellett fekvő iszapos tóvizsálaton. Dr. R. S. Barker törvényszéki halottkém jelentése és az eküdtés ítélete öngyilkosságot állapított meg a halál okaként.

Az esküdtészek ítéletét Szabolcsi Károly, D. C. Smith, L. A. Jakobs, gyári tisztviselők, H. T. Schottmueller gyári inspektor és A. J. Snapp vasúti örövelomási alapján hozta meg. A halott zsebében talált, de fel nem adott levél és bucsorairodás fordítására Kardos József reformatus lelkesített kérték fel. Horváth József a bács-bodrogi. Bács-Földváról került Amerikába, a szülőházában öreg szülei, 3 fiu és 3 leány testvére van az elhunytjának. 1911-1916-ig az Aluminum Ore Co. gyárában dolgozott és azóta rövid megszakítással Szabolcsi Károly távoli rokonaként lakott, dolgozni nem szerent, nem tökéletes ember hírében állott és napokon át heverve, csak a jóslás, hipnózis és spirítizmusal foglalkozó könyveket és nyomtatványokat buja. Szabolcsinak \$700-ral tartozik, beleértve azt a \$200-t, melyet készpénzben orvosra és orvoságra adott. Tekintélyes összeget tesz ki, amit küldözgetett jóslás, hipnózis és spirítizmusal foglalkozó tanácsokért.

Két hónappal tettének elkövetése előtt Szabolcsi figyelmeztette, hogy jó lenne, ha már valamilyen foglalkozás után nézne, mert saját maga is már hónapok óta nem dolgozott s tovább tartani nem képes. Fellesége még \$6-t adott távozása előtt a szerencsétlen beteg embernek és míg az iszapos tóban meg nem találták, senki sem látta és hírt nem hallotta. Semmiféle egytérhez nem tartozott, minélfogva a város költéségén temették el.

FELGYÓGYULT A MEGÉGETT MENYASSZONY.

SOUTH NORWALK, Conn. — Karácsony ünnepe után kőszötte a Szabadság Riezu András családjának megrendítő bántást, mikor Bózsika menyasszony leányuk a kórházba került égési sebekkel. Hat hétig szenvedett ott, égett sebei nem fájdalom kőszötte; véglegesen, Viser József gyakran megégettette a kórházban menyasszonyát és nem vesztette el reményességét. Az ifjú menyasszony végre február 7-én egészségesen hagyta el a kórházat és február 23-án tartják meg esküvőjüket. Mivel a világyon hírdőgépű lakos, az esküvő So. Norwalkon, de a lakodalmat Bridgeporton tartják meg.

HALÁLOZÁS.

ARPÁDHON, La. — Tóth Agoston felesége február hó 12-én 13 hónapi betegség után elhunyt. Temetése 13-án volt a róm. kath. templomból, a hol Récs János plébános mondott imét és búcsustáta az övétől. Anután nagy gyászoló közönség kísérté ki a temetőbe. Tóth Agoston 26 éves korában hat évi boldog házasság után hunyt el. Férfján kívül fia gyászolják, a hat éves Elemér és a 3 éves Ernő, továbbá édes apja Hartwick János, aki Farrel-on, Pa. lakik. Koperász János kőszötte helyezett a Ref. Női Egylet, Zsuzsanna Józsefné, Csizsár Istvánné, Nagy Józsefné, Hajdu Mihályné, Kaposy Mártonné, Sziber Mihályné.

Szent Erzsébet Tüdőbalsamot

használon
Köhögés
Fulladás,
Rekedtség
Hűlés ellen.

Egy üveg ára 1 dollár 10 cent postán.

Ötjük, hogy ne üljön fel lelketlen embereknek, akik haszontalan utánaotkalkarják Önt megcsalni, hanem írjon érte egyenesen a

Szent Erzsébet Első Magyar Gyógyszertárba

9115 BUCKEYE ROAD
CLEVELAND, O.
Amerika legteljeskörűbb patikájához.

HITKÖZSÉGI SZAMADAS.

BETLEHEM, Pa. — A Kapist-rati Szent Jánosról nevezett róm. kath. magyar hitközség számadása az 1921. évről. Bevétele: Január \$1183.76, február \$98.12, március \$1380.39, április \$26.00, május \$83.32, június \$84.04, augusztus \$41.02, szeptember \$201.35, október \$96.95, november \$102.50, december \$141.24. Összes bevétel \$12,086.84. Kiadás: január \$793.35, február \$281.17, március \$1074.70, április \$219.17, június \$104.20, július \$60.94, július \$41.62, augusztus \$459.95, szeptember \$28.07, október \$229.22, november \$95.74, december \$122.73. Összes kiadás: \$3,386.20. Évi maradvány \$2,700.55. A hitközség készpénze, vagyis az építendő templom alapítéke: E. P. Wilbur Trust Co. \$10,375.18, E. P. Wilbur Trust Co. \$8,938.96, Gosstonyi S. & T. Bank \$7,640.05, 5 drb. Liberty Bond \$250.00. Összesen \$27,204.19. Az új templom berendezésére: Peoples Trust Co. \$456.00, az új plébánia alapítéke: Bethlehem National Bank \$874.15. Anyakönyvi kivonat: Keresztelés volt 156. Első áldás 66. Házaság 22. Temetés 45. Utolsó szentájtás felvétel 15. Egyháztanácsok: Bauer Bálint, Winkler Ferenc, Inhoff Pál, Tóth Márkus, Mester István, Steierlein Ferenc, Pracsák Lőrinc, Stammer János, Májor József, Jani Pál, Erőcs József, Csimerman Ferenc.

HALÁLOZÁS.

SO. NORWALK, Conn. — Kántor László Pony, Abaujm. szül. so. norwalki lakos február 7-én elhunyt 60 éves korában. Májusban betegedett meg; azóta betegsége leginkább lábán viselte. Temetése febr. 10-én ment végbe. A gyászszertartást a házánál, a ref. templomban és a River Side temetőben Dékus Gábor ref. lelkész végezte. Az elhunytat gyászoló fellesége: Szabó Borbála, továbbá gyermekei: Erzsébet, férjesezt Kriszta Józsefné és gyermekei, András nágyfal, Bakos Lujzával. A temetésén szép számú közönség gyűlt össze. Az elhunyt tagja volt a bridgeporti Szövetségnek és a so. norwalki Első és Hunyadi Magyar Egyesületnek, mely költözésig képviseltette magát. Az elhunyt 36 évvel ezelőtt jött ki Amerikába 1894-ben ment családijával együtt szüleinek látogatására s egy félétet töltött otthon.

HALÁLOZÁS.

AURORA ÉS KÖRNYÉKE MAGYARSÁGA FIGYELMÉBE.

ÜZLET MEGNAGYOBBÍTÁS

Mivel üzletem a nagyforgalom miatt kicsinynek bizonyult, azért üzletemet megnagyobbítottam és a mai korak megfelelő modernül berendeztem.

Nálam kapható első osztályú friss hús, különféle füstölt húskok, hazai médrá kőszötte, friss húrka és kolbász.

Mindenemű fűszer és kálikék.

Pontos és gyors kiszolgálás. Mérethelt árak.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközlök.

Kérem a nagyérdemű közönség partólását.

Tisztelettel

FEJES ISTVÁN,
234 Pierce St., Aurora, Ill.

HALÁLOZÁS.

STAMFORD, Conn. — Molnár Dániel (Gnc. Abaujm.) február 11-én a stamfordi kórházban 57 éves korában meghalt. Temetése február 13-án ment végbe. Keresztelését a házánál, majd a south norwalki reformatus templomban, innen a River Side temető halotasz házában tett ideiglenesen elhelyezve. A gyászszertartást Dékus Gábor ref. lelkész végezte. Az elhunytat neje, a vilimányi ill. Vasdasfalvi Zsuzsanna, gyermekei: István és neje, Zsuzsanna és férje, Alfréd Smith; Mária és férje, Dróttár Mihály; Ilonka és férje, Georg Walter; Julianna, Lajos, József, Margit, Béla és Imre gyászolják. Ugy Stamfordon a házánál, mint a south norwalki ref. templomban igen sokan jelentek meg a végtesztésen. Az elhunyt tagja volt a Rákóczi Magyar Bs. Egyesületnek, melynek tagjai voltak a kopersóvivők.

HALÁLOZÁS.

JOHNSTOWN, PA. — Takács János, régi törzsköcs tagját a johnstowni magyarságnak, nagy csapás érte. Felejtethetetlen neje, szül. Husztek Anna költözött el váratlanul szerettei köréből. Temetése nagy részvét mellett ment végbe a 124. McConnemaughy Streetről s az elhunytat a Grand View reformatus temetőben helyezték örök nyugalomra. Férje, gyermekei és nagyszámú ismerősek és barátai gyászolják. Az elhunyt tagja volt a Ref. Betegsegélyző Egyesületnek, valamint a Verhovay Segély Egyeslet 8-ik osztályának, akik testületileg jelentek meg tagjuknak végtesztéségadásán.

HALÁLOZÁS.

BRIDGEPORT, Conn. — Február tizedikén temetett el nagy részvét mellett két évig tartó betegség után a február 8-án 24 éves korában elhunyt Egri József, aki Királyhelmece, Zempléni. községben született. Övegyén, Gyurcsák Erzsébeten és két éves kis leánykájukon kívül anyosa, sógora és kiterjedt rokonsága gyászolja a sokat szenvedett, rokonszenves férfit, aki tagja volt a bridgeporti Rákóczi Magyar Bs. Egyesületnek. A temetési szertartást a házánál, a Pine streeti magyar ref. gyülekezetben és a temetőben Ludmár Sándor ref. lelkész végezte.

CSALÁDI ÖRÖM.

CHASKA, Minn. — Király János felesége Sentina Zsuzsanna február 11-én egészségesen fogynakkal ajándékozta meg. Az öröm annál nagyobb, hogy az újszülött négy fiu és négy leány van a családban s mind egészségesek. Az újszülöttet Béla és István névre keresztelték.

KERESZTELÉS.

SO. NORWALK, Conn. — Csél József (Pony, Abaujm.) és neje Tóth Zsuzsanna (Hernádbud, Abaujm.) kis leánykája a r. kath. templomban Iona és Borbála névre keresztelték: Halász István és neje.

YOUNGSTOWN LEGOLCSÓBB ÜZLETE NAGY KIARUSÍTÁS az egyedüli magyar üzletben A W. FEDERAL STREETEN Mindent eladunk Takarítson 25%-50%

Erős munkás cipők, azelőtt \$5 most \$10 és feljebb
Ruhák, azelőtt \$40, most \$10 és feljebb

Téli alsóruhák \$60
Minden jobb cipők Fűtőházban
Bármennyi babotok \$2.98
Minden, ami annak kell.

Teljes Kiarusítás
62V. HERMINE PURJESZ
550 W. Federal St.
szemben a Carnegie Office-al
44 45

MAGYAR FIU ISKOLAI SIKERE.

CHICAGO, Ill. — Bertha János és neje Királyhelmece, Zempléni megye ill. burnsidei derék szülőke fia, az alig 12 éves Jenő, január hónapban vizsgázott le a burnsidei Public Schoolban. Öröm napja volt ez a szülőkepek is, mert ritkán fordul elő, hogy 12 éves fiu elvégezze a nyolc osztályt. Bertha János feles szorgalmával érte ezt el és most még fokozottabb ambícióval készül a felső iskolába, hogy ott is első legyen.

MARCIUS 15-IKI UNNEPELY

A Chicagói Magyar Társalgó és Ba. Egylet ez évben március hó 18-án este még fényesebben fogja

ALARCOS BAL.

CHICAGO, Ill. — Nagybán kőszödnék a Chicagói Magyar Önképző és Dalkör vigalmi bizottságának tagja, hogy a rendes évi alarcos báljukat lehetőleg még fényesebbé tegyék, mint valaha. Mindentelje megelégedéssel, szebbnél szebb ajándékokkal fognak a közönségnek kedveskedni. A bált a Schoenhoffen Hall nagyertermében, az Ashland és Milwaukee Ave. sarkán fogják meg tartani.

A Chicagói Magyarság ÁLLAMI BANKJA

Legyen óvatos nehezen megkeresett dollárjaival. Mielőtt befektetést eszközölne, avagy az óházába pénzt küldene, forduljunk bizalommal hozzánk. Evtizedes bankgyakorlatunk alapján szakszerű felvilágosítást adhatunk Önnek.

Fullerton State Bank

CHICAGO, ILL.

PENZKÜLDEMÉNYEKET BÁRHOVA A LEGGYOR-SABBAN és a LEGOLCSÓBB ÁRAK mellett átutalunk.

1400 FULLERTON AVE.
a Southport Ave. sarkán
TELEPHONE: LINCOLN 8450.

— Kedden és szombaton este 9 óráig van nyitva. —

FONTOS ÉRTESÍTÉS!

A Román Konzul értesítése alapján értesítjük mindazokat, akik ma Romániához tartoznak, hogy vagyonukat ami otthon van, legyen az ház és földbirtok, vagy a bankban lévő pénz, azokat legkésőbb 1922 április 1-ig a 25, 26 és 37 törvények alapján jelentsék be.

NÁLUNK

Az erre vonatkozó törvényes iratokat megkaphatják.

Mindazok, akik ezen felhívásnak eleget nem tesznek, 1000 Leitől 5000 Leig lesznek büntetve és az adóbecslésnek kétszeres fizetésére lesznek kötelezve.

FEKETE ÉS FIA BANKÜZLETÉBEN

1957 WEST GRAND AVE. CHICAGO, ILL.

Nyitva: Hétfő, Szerda és Péntek reggel 8-tól este 6-ig, a többi napokon 8-tól 6-ig.—Vasárnap 8-tól 12-ig.

NORTH AVE. STATE BANK CHICAGO

NORTH AVE. és LARRABEE ST. SARKÁN

Alapítókunk és tartalékunk körülbelül \$270,000

Összevagyunkok: Több mint 5.500.000 dollár

MAGYAROK! — Okuljatok a közelmutat tapasztalataiból. Nehéz munkátok megkarakított gyümölcsét HELYEZTÉTEK EL REGI JÓHÍR-NEVÜ SZIKLÁSZILÁRD alapon nyugvó ÁLLAMI INTÉZ-MÉNYBEN. Akkor nyugodtan alhatok. Mindennemű, a bank-szakmában való ügyletekkel jőttek bizalommal hozzánk. JÖL MEGFONTOLJÁTKOT TEGYÁT, KIRE BIZTOK PÉNZT.

A North Ave State Bank-nél pénze TÖKÉLETESEN bízatos helyen van és kamatozik.

Ha megistástel bennünket bizalmával, hivatkozzék CHARLES E. SCHICK aienék, vagy OTTO G. ROEHLING pénztárnokra.

L. KAUFMANN & CO. STATE BANK

114 N. LA SALLE STREET, CHICAGO, ILL.

UTLEVEL, óházai ügyek, okiratok elintézése.

DOLLARKIFIZETÉSEK postán és kábel útján.

HADIKÖLCSÖN PAPIROKAT: amerikai Liberty Bondokat, Magyar, Jugosáv és Csecho-slovákot veszünk és eladunk.

PENZ-KÜLDES világy minden részébe a legolcsóbb árfolyam mellett.

HAJÓJEGYEK minden vonásra.

TAKARÉKBETÉTEK 3% kamatozással. — Visszafizetés bármikor, felmondás nélkül.

A CHICAGOI MAGYAROK KÖZPONTI BANKJA. Forduljunk hozzánk bizalommal.

FEDÁK SÁRI

MOST VASÁRNAP

HANNA

E. 14th Street
Euclid és Prospect között

SZINHÁZBAN

DÉLUTÁN 2.30 ÓRAKOR A

JÁNOS VITÉZ

ESTE 8 ÓRAKOR PEDIG A

BOB HERCEG

cimszerepében lép fel

HURY ILONÁVAL

Rátkay Mártonnal

ÉS MŰVESZGÁRDAJÁVAL

Ha még nincs jegye, siessen szerezni, mert kizorulhat délután is, meg este is a Hanna színházból.

HELYÁRAK: \$2.75, \$2.00, \$1.65, \$1.10 és 85 cent.

Jegyek kaphatók Kőveszy Mihály üzletvezetőnél, 2562 East 81st Street, Telefon: Cedar 951 és a szokott üzletekben.

HU N

MAR beszo...

a komoly tudomány...

1901-ben...

Zsuzsanna...

Ezt a...

HUSZÉVES MAGYAR TUDÓS NEMZETKÖZI NAGY SIKERE

A "SZABADSÁG" budapesti levelezőjétől

MÁR hónapokkal ezelőtt beszámoltak az újságok a Bécsben dolgozó husz éves magyar biológusról, Koppányi Tivadarról, akinek szem-átültetési kísérletei nagy érdeklődést keltenek. Koppányi most Pesten járt és előadást tartott. Ez alkalommal felkerestem a fiatal tudóst, hogy egyet-mást megtudjak felőle.

Koppányi a leg 21 éves és nem is néz ki többnek. Csak a komoly arckifejezése vall a tudományok emberéről. Egyébként igen egyszerűen és kerekesen beszél. A következőket mondta el önmagáról és munkájáról:

— Gyöngyösi születtem 1901-ben. A középiskolámat ugyanott kezdtem, majd Budapestre kerülve, itt folytattam. Már gyermekkoromban kifejezésre jutott természettudományi hajlalom. Még olvasni sem tudtam, midőn atyám megvette számomra Brehm állattani könyveit, melyek tele vannak képekkel. Ezeket a képeket nézgettem, megkérdeztem, hogy hívják ezt vagy azt az állatot — egyszer aztán, mikor kivitték az állatkertbe, a képek alapján minden egyes állatot és állatfajtát felismertem és pontosan meg tudtam nevezni. Diákkoromban aztán rendszeresen foglalkoztam a természettani foglalkozáshoz: becses bogár- és lepkegyűjteményem, igen gazdag herbariumom volt. A gimnáziumban a matematika, a fizika és a természetrajz keltették fel elsősorban érdeklődésemet, de a többi tárggyal is örömet foglalkoztam. A tanuláshoz sok kedvem volt, jelesen végeztem

minden osztályt. Ennek oka nagyrészt az is volt, hogy korán felébredt tudományos érdeklődésem nem talált megelégedésre a velem egykorú társaim közt, úgy hogy egészen elkülönültem és elzárkóztam öltöm. Tulajdonképpen sohasem volt gyermekkorom. V. osztályos gimnáziumban koromban összehasonlíthatatlanul érdekes zést írtam a bőrről, ezzel önképzőköri díjat nyertem. Ugyanakkor díjazásban részesült egy történelmi munkám is: "Történelmi igényeink az Adriára" volt a címe.

— Mikor Pestre kerültem, tovább folytattam a gimnáziumot, de közben beiratkoztam az egyetemre is, mint rendkívüli hallgató. A bölcsészeti fakultásra iratkoztam be, de az orvosi is hallgattam; általában a biológiával és az orvostudományal foglalkoztam. Közben igen szorgalmasan dolgoztam a kémia terén is. Ekkor, tehát 17-18 éves koromban két értekezésem jelent meg nyomtatásban: "A monizmus történeti fejlődésének irányvonala" és "A biológia és az abiologia határkérdései". E munkáim révén összeköttetésbe jutottam a Természettudományi Szóvetseg című társasággal, s így kiváló tudóssal ismerkedtem meg, többek közt Vadász Elemérrel, a jeles geológussal, Lambrechtrel, az ismert paleontológussal és a zoológus Leidenfrosttal, kik nagyban segítettek haladásomat. A kommunizmus bukása után, minthogy időközben elvégeztem a középiskolát, Bécsbe mentem, hol a híres Prizbram tanár támogatásával a vezetés alatt álló "Biologische Versuchsanstalt"-ba kerültem, ahol maga Steinhilber is dolgozik. — Itt lehetőségem nyílt arra, hogy speciális kísérleteimmel foglalkozzam. Elsősorban az állatok szimulációsának problémáján dolgoztam.

Aztán kifejtette Koppányi, hogy milyen eredményeket ért el. Erről aztán nyilvános előadást is tartott a Vígadoban, nagyüzemi közönség előtt. Ezek alapján röviden vázoltam Koppányi kísérleteinek mibenlétét:

Már régóta megfigyelték, hogy némely halfajta erősen reagál a színekre. Így például a Gardia-tóban élő egyik halfajta, ha színes lapot tartunk elébe, egy idő múlva felveszi maga is ugyanazt a színt. Ha az ilyen halat megvakítjuk, teste nem mutat többé színváltozásokat és egy sötét, úgynevezett "vakági színt" vesz fel. Koppányi ilyen halaknak kísérletezett. Kivette egy hal szemét, mire a hal elvesztette színreakciós képességét és sötét színt öltött. Majd egy másik hal frissen kivett szemét átültette a megvakított hal szemüregébe, s egy idő múlva azt észlelte, hogy a hal ismét reagál a színekre és színt változtatja. Ez kétségtelen bizonyítéka volt annak, hogy a megvakított hal visszanyerte látóképességét, szervezete az idegen szemet használhatóvá tudta tenni.

Általában régóta tudott dolog, hogy az alsóbbrendű állatok, különösen a hidegvérűek, nagy mértékben tudják regenerálni, újra kivonásztani elvesztett szerveiket és testrészeit. A magasabb fajtához tartozó állatok, mint például az emlősök, már sokkal kisebb fokú regeneráló képességgel bírnak.

A háború alatt a sebészeti tudomány sokat haladt, mégis arra a megállapításra jutottak a tudósok, hogy az embernek és az emlős állatoknál ez az úgynevezett periferális idegek regenerálódni, de a központiak, tehát a közvetlenül az agyból és a gerincvelőből kiágazó idegek nem. Koppányi szem-átültetési kísérletei éppen ezt a feltevést döntik

meg. Nemecek halakon és kétéltekben, de emlősökön, nyulakon és patkányokon is végzett szem-átültetési kísérleteket. A megvakított patkány szemüregébe egy másik patkány szemét plántálta át és egy idő múlva azt tapasztalta, hogy a beültetett szemek reagálni kezdenek a fényre. Ez kétségtelenül bizonyította, hogy a szemidegek igen összeforrtak és regenerálódtak. Pedig egyáltalán nem varrta össze az idegvégződéseket. Koppányi azt vallja, hogy éppen az összevarrás miatt nem sikerültek a régebbi kísérletek. Az idegek maguktól regenerálódnak, beavatkozás nélkül. Persze, azt még nem lehet megállapítani, jól léte-e az állat az idegen szemekkel: de nagy eredmény már az is, ha a központi idegek is regenerálódhatnak. Koppányi megjegyzi, hogy Kolmer bécsi tanár vizsgálatai igazolták az ő kísérleteinek eredményes voltát. Külömben a világ minden tájáról érdeklődtek a tudósok Koppányi kísérletei iránt, például Roux, Frisch, Tomai (Róma), van Bemmelen (Groningen), Beck (Chicago), Hatvai (Wistar Institut, Amerika), Kudo, Kawamura (Japán), Cho-Shing Song (Peking) és mások.

Koppányi kísérletei nagyjelentőségűek különösen akkor lesznek, ha a szem-átültetés teljes eredményül fog járni, úgy, hogy az új szemekkel épülő jól lehessen látni, mint a régiekkel. Minthogy Koppányi különböző állatfajok szemét összehasonlítgatta s így is eredményt ért el, hihető, hogy elérkezik az idő, mikor az ember vakágát is meg lehet gyógyítani, idegen szemek átültetésével. Igaz, hogy nem sok ember akadna, aki ép szemét átadná nagy felebarátjának: de nem baj, ha valaki kutya- vagy más állatszemmel lát is, csak lásson. Akkor va-

lora válik a régi görög homéroszi jelző: "Ükörsemű Héra", stb., lesznek valószínűleg "húsz-szemű" és "macskaszemű" emberek. Ez persze még a jövő zenéje, egyelőre csak tudományos eredményről van szó.

Mint rendezem, egy-két idősebb egyetemi tanár ur lekiemelte Koppányi munkásságát, komolytalannak és nem is eredetinek nevezte. Persze, hogyan is lehetne komoly, tudós valaki, ha csak 21 éves, nem kopasz, és nincs egyetemi professzori címe! Hallatlan ilyenre csak gondolni is, ugyebár!

Hiszen meglehet, hogy Koppányi kísérletei nem fognak azzal a végeredménnyel jární, amire számít; de akkor is el kell ismerni, hogy egészen rendkívüli tehetséggel állunk szemben. Egy 20 esztendő fiatal ember, aki ennyire jutott, igazán megérdemli, hogy támogassák fejlődésében, mert még nagyon szép eredményeket érhet el. De nálunk másként gondolkodnak. Az elv az, hogy el kell állni az útját a fiatal tehetségeknek, miáltal a tehetségtelenekek nagyképpen alkudnak a katedrák trónusain.

Érthető, ha Koppányi sietve ismét visszatér Bécsbe, a hol kezére járnak, munkáját érdeklődéssel kísérik. Nincs szerencséje: hatvan éves korában kellett volna fellépni ugyanazzal az eredménnyel, akkor elismerték volna a hivatalos tudósok Budapestén is. (B-y.)

HARMAD OSZTALYRA VALTOZIK ATAZ EGESZ "POTOMAC" HAJÓ.

A United States Lines General Manager, T. H. Rosabottom értesítése alapján a "Potomac" gőzös kizárólag harmad osztályú utasok szállítására lett átalakítva. Esentul olyanok, kik vagyoniilag nem oly szerencsések, mint az első osztályú utasok, ép oly kényelemben és kitűnő ellátásban lehet részesül. A "Potomac" hajó volt első, második osztályú utasok számára. Esentul utasok kényelmét fogja szolgálani társaságával, szalonjaival, tárgyalószobáival és pompás, terjedelmes étényzával.

A United States Lines hajóinak ellátása, mint közismert, kiváló, kitűnő főzés, sőt még az egyes nemzetiségek izlésének megfelelően készíttetik az egyes ételeket. A szállásokot még egy udjodnással gyarapították; danoló gépek vannak felállítva, melyeken az egyes nemzetiségek dalait és zenéjét játsszák az utasok mulattatására.

A "Potomac" március 18-án indul első útjára az új berendezés szerint. New Yorkból Danzigba megy Queenstown-ig és Brémát érintve.

Gyógyítsa a betegeket BULGAR VÉR TEÁVAL

Százszekrenek adta vissza egészségét ez a kitűnő növényi gyógyszer, akik gyomor, bél és vérérbajban, valamint reumában szenvedtek. Eldugulás, állandó fejfájás, étvágyhiány, rossz emésztés, máj és vese bajoknál nincs a Bulgar Vér teának párja.

Arcszíne az egészséget fogja sugározni, szemei egy új élet fényével fognak ragyogni, 10-30 évvel fiatalabbnak fogja magát érezni. Az orvosok maguk ajánlják ezt a megbízható dert. A gyógyszereszek mindenütt deszirik e kitűnő szert. Ha jól kifőzi a gyökereket, leveleket, gyökörök, plánták és virágok nedvét és forrón issza lefekvés előtt, gyorsan megtöri a hűlést és megvédi influenza és tüdőgyulladás ellen. Menjen gyógyszerészhez anonnal és kérjen Bulgar Vér teát, vagy én, küldök önnek egy csali dobozzal \$1.25-ért, vagy három dobozzal \$3.15-ért, vagy hat dobozzal \$5.25-ért. Cim: H. H. Von Schlick, President, Marvel Products Company, 110 Marvel Bldg, Pittsburgh, Pa. 44

Detroiti magyar orvos DR. L. H. HERBERT v. hazai szerződés 6005 West Jefferson Ave., Detroit, Mich.

ANGOLKÖR

Caukamájolaj a világ legjobb szere az angolkor ellen.

Scott's Emulsion

A leggazdagabb caukamájolajat tartalmazza, telve olyan anyagokkal, melyekre minden angolkorosnak szüksége van. Kapható minden drogeriában. Ara \$1.20 és 60c

(Tabletták és poralakban) Scott & Bowne, Bismarck, N. J. NÁLUNK KÉSZÜL TOVÁBBA A

KI-MOIDS

Rossz emésztés ellen.

STETSON HATS

DIVAT MINŐSÉG SZOLGÁLAT

JOHN B. STETSON COMPANY PHILADELPHIA

24 ÓRA ALATT

szállított Amerika bármely részébe valódi óhazai cikkek, miket az Egyesült Államokban nem tudnak készíteni; óhazai juhturka, hurka és kolbász-töltő, valódi szegedi rózsapaprika, valódi Diana sóborszezá, legszebb és legújabb előrajzolt kézimunka és importált D. M. C. pamutok nagy raktára

Kérjen nagy képes árjegyzéket

Chas. K. Gross

Kézimunka Stempelő Gyáros

8803 Buckeye Road, Cleveland, O.

PÉNZKÜLDÉS

Magyarországba és a megszállott területeire, sürgöny vagy pósta útján, a legalacsonyabb napi árfolyam szerint továbbítjuk. Készítjük ügyeket és bevándorlási nyilatkozatokat szakzszerűen elkészítjük. Hajjegyeket, az összes vonalokra, a társaság eredeti árán. Dollárbetétet elfogadunk, amely után kamatot fizetünk. Mokray Testvérek Bankháza, állami felügyelet alatt áll. Forduljon bizalommal hozzánk.

MOKRAY TESTVÉREK

BANKHAZA

150 Second Street, Passaic, N. J.

— Kégyelem! — mondta a vezekló asszony.

— Add vissza a gyermekemet!

— Eresszen el, az ég szerelmére!

— Add vissza a gyermekemet!

— Kimerültem, összeestem, iveregésből szemmel, mintha a mélségbe zuhanna, ismét leest a leány.

— O, jaj, — dadogta — gyermekemet keresi, én meg szíltémek.

— Add vissza a kis Agnesemet! — folytatta

— Asszonyom, — kiáltotta összekulcsolt kézzel, térdén, zliált hajjal, eszérvesszte, fölötlenül a felelőtől — asszonyom, könyörüljön rajtam, jónak. Nem vétettem semmit önnek. Elhit, hogy a szeme előtt haljak meg ilyen retkenes modort! Van szívében szíhalom, bizonyos vagyok felőle. Ez retkenes. Hagyjon menekülni, Eresszen el. Ke- gyelem! Nem akarok egy meghalni.

— Add vissza a gyermekemet, — mondta a vezekló asszony.

— Asszonyom, — kiáltotta összekulcsolt kézzel, térdén, zliált hajjal, eszérvesszte, fölötlenül a felelőtől — asszonyom, könyörüljön rajtam, jónak. Nem vétettem semmit önnek. Elhit, hogy a szeme előtt haljak meg ilyen retkenes modort! Van szívében szíhalom, bizonyos vagyok felőle. Ez retkenes. Hagyjon menekülni, Eresszen el. Ke- gyelem! Nem akarok egy meghalni.

— Add vissza a gyermekemet, — mondta a vezekló asszony.

gyök, tizenöt éve, hogy szenvedek, tizenöt éve, hogy imádkozom, tizenöt éve verem a fejemet ebbe a négy falba. Azt mondom neked, hogy cigányasszonyok lopják el és falák fel a fogukat! Hallod? Van szíved? Képzeld el egy jázso gyermekét, egy szöpos gyermeket, egy álv gyermeket. Milyen ar- tatlant! Hát ezt vedek el tőlem, ezt öltök meg. A jó Isten jól tudja. De ma én rám került a sor, ma én eszem a cigányfelemből. O, hogy beledharagnék, ha ez a vasarc nem gútolna meg. Nagyon nagy a fejem. Szegény kisok! Almban lopják el és ha felbresszettek is, mikor elvitték, kibábolták, én nem voltam ott. Cigányasszonyok, megégették a gyermekemet, most nezzétek a magatokéit!

Néven! Kezdted, vagy a fogát csírogatta, ezen a dühös arcon egyforma volt mindkettő. Hajnalod- ni kezdett. A derengő fény homályosan megvilá- gította ezt a jelenetet és a bitófa mind világszoban vált ki a sötétből. Szegény halálraült a másik ol- dalról, a Notre-Dame hídjá felől a lovasasság zaját, hallotta közelében.

— Asszonyom, — kiáltotta összekulcsolt kézzel, térdén, zliált hajjal, eszérvesszte, fölötlenül a felelőtől — asszonyom, könyörüljön rajtam, jónak. Nem vétettem semmit önnek. Elhit, hogy a szeme előtt haljak meg ilyen retkenes modort! Van szívében szíhalom, bizonyos vagyok felőle. Ez retkenes. Hagyjon menekülni, Eresszen el. Ke- gyelem! Nem akarok egy meghalni.

— Add vissza a gyermekemet, — mondta a vezekló asszony.

Hirtelen a cigánylánnyhoz fordult kimondha- tatlan aggodalommal:

— O, jaj, te hidegen nézted végig, hogy sírok! Gyermek, tudod-e, hogy ezek a könnyök lávafolya- mok? Hát igazán így van? Akik gyűlöl az ember, azt nem szánja meg. Ha meghalni látnál, akkor is nevélnél. O, én nem akarok meghalni látni! Egy szót! A bocsnatnak egy szavát. Ne mond, hogy szeretsz, csak annyit mondj, hogy akarsz szeretni, ezzel is beérem és megmentelek. Ha nem... O, mulik az idő, mindenne, ami szent, könyörgök, ne várd meg, míg megint kőkemény leszek, mint a bitó, amely színtén a magáéva akar tenni. Fontold meg, hogy mindkettőnk sorsa a kezében van, hogy örülj vagyok, hogy ez retentő, hogy mindent össze- rombolhatok, hogy alattunk végtelen mélység van, te szerencsétlen, ahová utánad zuhanok én is egy örökkévalóságig keressz! Egy jószágos szót! Szólj egy szót! Csak egy szót!

A leány kinyitotta a száját, hogy válaszoljon. A pap térdreborult eléje, hogy inádatall fogadja talán megszéllidült szavát, melyet ajka ki fog ejteni.

— Gyilkos! — mondotta a lány.

A pap dühösen karjába kapta és szörnyű kaca- gással kacagni kezdett.

— Hát jó, gyilkos vagyok! és mégis az enyém leszel. Nem akarok, hogy a rabslógrád legyek, az urad leszek. Az enyém leszel, kell, hogy kövess, kü- oda hurcolliak. Követni fogsz, Meg kell halnod, szé- lőben a hóhér kezébe adlak! Meg kell halnod, szé- tem, vagy az enyém leszel! a papé! az istenkör- lő! a gyilkos! Ma éjszakától fogva, halld? Men- jünk, vigadjunk, gyerünk! Csokolj meg, te bolond!

A sír vagy az én agyam!

Szeme csillogott az a lias vágtyól és dühöl. Bü- nös ajka vérszerű festette a fiatal leány nyakát. Es- meralda vérgödör a karjában. A pap tajtékzó csó- kokkal borította el.

— Ne ölj meg, szörnyeteg! — kiáltotta a lány.

— Asszonyom, — kiáltotta összekulcsolt kézzel, térdén, zliált hajjal, eszérvesszte, fölötlenül a felelőtől — asszonyom, könyörüljön rajtam, jónak. Nem vétettem semmit önnek. Elhit, hogy a szeme előtt haljak meg ilyen retkenes modort! Van szívében szíhalom, bizonyos vagyok felőle. Ez retkenes. Hagyjon menekülni, Eresszen el. Ke- gyelem! Nem akarok egy meghalni.

— Add vissza a gyermekemet, — mondta a vezekló asszony.

— Asszonyom, — kiáltotta összekulcsolt kézzel, térdén, zliált hajjal, eszérvesszte, fölötlenül a felelőtől — asszonyom, könyörüljön rajtam, jónak. Nem vétettem semmit önnek. Elhit, hogy a szeme előtt haljak meg ilyen retkenes modort! Van szívében szíhalom, bizonyos vagyok felőle. Ez retkenes. Hagyjon menekülni, Eresszen el. Ke- gyelem! Nem akarok egy meghalni.

— Add vissza a gyermekemet, — mondta a vezekló asszony.

— Asszonyom, — kiáltotta összekulcsolt kézzel, térdén, zliált hajjal, eszérvesszte, fölötlenül a felelőtől — asszonyom, könyörüljön rajtam, jónak. Nem vétettem semmit önnek. Elhit, hogy a szeme előtt haljak meg ilyen retkenes modort! Van szívében szíhalom, bizonyos vagyok felőle. Ez retkenes. Hagyjon menekülni, Eresszen el. Ke- gyelem! Nem akarok egy meghalni.

— Add vissza a gyermekemet, — mondta a vezekló asszony.

— Asszonyom, — kiáltotta összekulcsolt kézzel, térdén, zliált hajjal, eszérvesszte, fölötlenül a felelőtől — asszonyom, könyörüljön rajtam, jónak. Nem vétettem semmit önnek. Elhit, hogy a szeme előtt haljak meg ilyen retkenes modort! Van szívében szíhalom, bizonyos vagyok felőle. Ez retkenes. Hagyjon menekülni, Eresszen el. Ke- gyelem! Nem akarok egy meghalni.

— Add vissza a gyermekemet, — mondta a vezekló asszony.

— Asszonyom, — kiáltotta összekulcsolt kézzel, térdén, zliált hajjal, eszérvesszte, fölötlenül a felelőtől — asszonyom, könyörüljön rajtam, jónak. Nem vétettem semmit önnek. Elhit, hogy a szeme előtt haljak meg ilyen retkenes modort! Van szívében szíhalom, bizonyos vagyok felőle. Ez retkenes. Hagyjon menekülni, Eresszen el. Ke- gyelem! Nem akarok egy meghalni.

— Add vissza a gyermekemet, — mondta a vezekló asszony.

— Asszonyom, — kiáltotta összekulcsolt kézzel, térdén, zliált hajjal, eszérvesszte, fölötlenül a felelőtől — asszonyom, könyörüljön rajtam, jónak. Nem vétettem semmit önnek. Elhit, hogy a szeme előtt haljak meg ilyen retkenes modort! Van szívében szíhalom, bizonyos vagyok felőle. Ez retkenes. Hagyjon menekülni, Eresszen el. Ke- gyelem! Nem akarok egy meghalni.

— Add vissza a gyermekemet, — mondta a vezekló asszony.

— Asszonyom, — kiáltotta összekulcsolt kézzel, térdén, zliált hajjal, eszérvesszte, fölötlenül a felelőtől — asszonyom, könyörüljön rajtam, jónak. Nem vétettem semmit önnek. Elhit, hogy a szeme előtt haljak meg ilyen retkenes modort! Van szívében szíhalom, bizonyos vagyok felőle. Ez retkenes. Hagyjon menekülni, Eresszen el. Ke- gyelem! Nem akarok egy meghalni.

— Add vissza a gyermekemet, — mondta a vezekló asszony.

— Asszonyom, — kiáltotta összekulcsolt kézzel, térdén, zliált hajjal, eszérvesszte, fölötlenül a felelőtől — asszonyom, könyörüljön rajtam, jónak. Nem vétettem semmit önnek. Elhit, hogy a szeme előtt haljak meg ilyen retkenes modort! Van szívében szíhalom, bizonyos vagyok felőle. Ez retkenes. Hagyjon menekülni, Eresszen el. Ke- gyelem! Nem akarok egy meghalni.

— Add vissza a gyermekemet, — mondta a vezekló asszony.

— Asszonyom, — kiáltotta összekulcsolt kézzel, térdén, zliált hajjal, eszérvesszte, fölötlenül a felelőtől — asszonyom, könyörüljön rajtam, jónak. Nem vétettem semmit önnek. Elhit, hogy a szeme előtt haljak meg ilyen retkenes modort! Van szívében szíhalom, bizonyos vagyok felőle. Ez retkenes. Hagyjon menekülni, Eresszen el. Ke- gyelem! Nem akarok egy meghalni.

— Add vissza a gyermekemet, — mondta a vezekló asszony.

— Asszonyom, — kiáltotta összekulcsolt kézzel, térdén, zliált hajjal, eszérvesszte, fölötlenül a felelőtől — asszonyom, könyörüljön rajtam, jónak. Nem vétettem semmit önnek. Elhit, hogy a szeme előtt haljak meg ilyen retkenes modort! Van szívében szíhalom, bizonyos vagyok felőle. Ez retkenes. Hagyjon menekülni, Eresszen el. Ke- gyelem! Nem akarok egy meghalni.

— Add vissza a gyermekemet, — mondta a vezekló asszony.

FRANCIAORSZÁG KÉRI A GYÜLÉS ELHALASZTÁSÁT

Hivatalosan fordult az olasz kormányhoz a halasztás érdekében, a mi, ha meglesz is, aligha lesz több egy pár hétnél.

PARIS, febr. 22. — A francia kormány értesítette azokat a kormányokat, amelyek meghívták a genáui konferenciára, hogy Franciaország nem tartja alkalmasnak a március 8-iki időpontot a konferencia megkezdésére és hivatalosan halasztást kért az olasz kormánytól.

A franciák az eljárása egyenes következménye annak a törekvésnek, hogy mielőtt a konferenciára mennének, előbb bizonyos megállapodásokra jussanak a békeszerződésben jogait jogokra és Oroszország kormányának elismerésére vonatkozólag.

Valószínű az is, hogy a francia kormányt bármely Lloyd George lassúsága, aki már nyáncsak kéklik a választás Poincaré azon jegyzékére, hogy állapítsák meg a konferencia tárgysorozatát még a megnyitás előtt. A francia kormány ezen kívül azt is szeretné, hogy a maga világpolitikai helyzetét megerősíthetné, mielőtt még a konferenciára megy.

A genáui programban a technikai kérdéseknek csak másodrendű jelentősége lehet. Sokkal fontosabbak azok a politikai kérdések, amelyekről a francia kormány elhatározta, hogy a tárgyalásokon megfogalmazza a francia álláspontot, hogy a megbízott országok közé vegyék be a latin-amerikai államok kormányait is, ami az angol befolyással szemben a franciák helyzetét erősítené a genáui konferencián. A lap hangsúlyozza, hogy ezeket az országokat kihagyják: segíteni fogják Amerikának abban, hogy minél többet kapjon meg az európai kereskedelemről.

ROMA, febr. 22. — A genáui konferencia előkészítő bizottsága naponként gyűlést tart. Avezano báró, volt amerikai nagykövet vezetésével, aki a konferencia főtitkára lesz. Ed-dig már 1172 hivatalos kiküldött és 753 hírlapudósító kérte meg a bizottságot, hogy elszállásolásáról gondoskodjék.

Avezano egyébiránt maga is azt hiszi, hogy a konferenciát el fogják halasztani, de csak egy pár héttel, úgy, hogy még március folyamán megtörténik a megnyitás. Közben pedig folytak a tanácskozások a meghívott országok kormányaival a program megállapítása fölött. Különös gondot fordítanak arra, hogy a konferencia tárgysorozatába ne kerüljön be semmi olyan, ami ellen akár az Egyesült Államoknak, akár Franciaországnak kifogása van.

Garantáljuk,

hogy pénzügyi megbízásait, melyek ma délután 1 óráig iródnakba beérkeznek, a következő árfolyamon fogjuk elküldeni:

1000 magyar kor.	\$ 1.65
1000 osztrák kor.	\$ 0.30
1000 csehszláv k.	\$ 18.50
1000 román kor.	\$ 3.40
1000 jugoszláv lei	\$ 8.40

New Yorki üzletfeleinknek — kik személyesen jönnek iródnakba, — a legjobb árfolyamot számítjuk, mely pillanatnyilag kapható.

Árkedvezmény a nagyobb összegűknek.
Hajójegyek az óceán vonalakra.

250 koronás magyar váltásbony 100 drb \$2.00.

Magyar Amerikai Bank
2105 Hűtlen New York
1105-1110 útsz. New York
— Állami felügyelet alatt! —
m. n. áll.

FOGY A VILÁG SZÉNTERMELÉSE

Az 1921-ik évi termelés jóval alacsonyabb, mint az 1920-ik évi termelés volt.

WASHINGTON, febr. 22. — Az Egyesült Államok földtani intézete által végzett kutatások statisztikai eredményei szerint az egész földön kibányászott szénnek a mennyisége több, mint kétszáz millió tonnával volt kisebb az 1921-ik, évben, mint a megelőző 1920-ik év folyamán.

A jelentés szerint az eddig beérkezett adatok azt mutatják, hogy a föld tavalyi széntermelése 1,100,000,000 tonna volt. Egyedül Francia- és Németországok mutatnak fel nagyobb széntermelést a múlt esztendőről, mint a megelőző esztendőről. A többi országokban általános termelési csökkenésnek a főokai voltak az angol bányász-sztrájk és a föld egész keréksgére kiterjedő általános gazdasági pangás.

Franciaországban a termelésnek a legutóbbi három év alatt állandó növekedése azt mutatja, hogy az ország elpusztított szénbányáit állandóan és rohamosan helyreállítják. Az 1919-ik évi kimutatás szerint 22 millió tonna volt az egész évi termelés. Ez a mennyiség, azóta állandóan emelkedett, míg tavaly elérte a 29 millió tonnát. Hogy azonban a széntermelés visszatérjen az 1913-ik évi, háboru előtti színvonalra, ahhoz még további 12 millió termelési többlet szükséges.

A jelentés szerint a német közszénbányászati termelése is messze áll még a háboru előtti mennyiségtől, holott az 1921-ik évi termelés, határozottan nagyobb, mint a megelőző évi volt. A barnaszén bányászása azonban 1921-ben olyan mennyiséget ért el, amint még az előtt sohasem: körülbelül 120 millió tonnát bányásztak ki képezés évében, ami 33 millió tonnával nagyobb mennyiség, mint a háboru előtt elért legnagyobb eredmény.

Apák figyelmeztetik gyermekeiket

Fogalkat kell, hogy tisztán tartassák, úgy, hogy azokat COLGATE'S FOG TISZTÍTÓVAL mosassák.

Apák tudják, hogy sok baj okozója a rossz fogazat, mely hátráltatja a gyermekek növeését és a szülőkre végtelen bajokat hoz.

Őn vegyen egy tubus COLGATE'S-t és figyelmeztesse gyermekeit, hogy azt kétszer naponta használják és így tartassák fogalkat tisztán.

Egy nagy tubus 20c-40c között.

MEGSZABADÍTOTTÁK A SZENT EREKLYÉT

A megrepedt sziklatömeg fenyegette a Mária szobrot. — A plebánus az élete veszélyeztetésével mentette meg. — Most máshol állítják fel.

PARIS, február 22. — Ma nonville falucska ott van Franciaország hegyei között. A hegyoldalon századok óta állott már a boldogságos Szűznek egy csodaszobor, amely sok-sok bajtól őrizte már meg a falut.

Vagy két héttel ezelőtt nagy veszedelemben került a szobor. Felette a hegytetőn egy hatalmas sziklatömeg megrepedt, meglazult, úgyannyira, hogy a falunak a szikla alatt levő részét is őrítették, mialatt geológusok és mérnökök vizsgálták a veszedelmes helyzetet. Végre elhatározták, hogy a sziklát dinamittal felrobbantják. A falu papja azonban kijelentette, miképpen meg fogja menteni a pusztulástól a szent ereklyét.

A plebánus azonban nem hallgatott rájuk, hanem azokkal, akik a veszélyes utra önként jelentkeztek, odakuszták a veszedelmes szikla alá és kimentették a szobrot a veszedelmes helyzetéből.

A szobrot most az övező hegylány egy másik eszesán helyezik el.

POSTARABLAS ÜGYÉBEN \$100,000 BAIL ALATT.

LOS ANGELES, Cal., febr. 22. — Edward O'Brien a postai hatóság kezei közé került itt, kapcsolatlan a közel millió dolláros bolói rablásban, melyet a múlt évi február hó 10-én követtek el. A kiadatási eljárás folyamatban van, s a bíróság \$100,000 bail alatt tartja fogva.

CIMET KÉRNEK A SZÜLŐHAZÁBÓL.

Blaskó János, (Pozsonym. Cantaj) 9403 Columbia Rd. St. Louis, Mo. új címét kéri fivére Blaskó Rózsa hadirokkant Kertész-utca 48 f. 3. Budapest.

Luka Péter és fia Luka József St. Louis, Mo. címét kéri Kommuca Gáborról VII. Hársta-utca 29. Budapest.

Vadász József, Nagyerkátá, Fehérm. kerest nagybátyját, Hegedűs Józsefet, aki legutóbbára Chicagóban tartózkodott.

Volenszki Ferenc s neje Oroz Hermine, címét kéri Konnerst Frigyes VII. Garal-tér 14. H. 41. Budapest.

Papp Péterné sz. Stima Julia, Lánckey Gyuláné Stima Berta és Stima Anna New York és Stima László címét kéri Stima Mihály Hidasnémeti, Abauj. Hunary.

Harmati Oskár és leánya Vilma 8915 Superior ave. So. Chicago, Ill. új címét kéri Imre János fényképező Jánoshalma, Bácsm. Hungary.

Chiembana Márton, Budapest, III. Lajos-utca 9. kerest bátyját Jelsavszky Istvánt és Tatar Istvánt, akikkel éveikkel ezelőtt levélkezelt.

Weisz Sámuel (Ugocsa. Sárrad) címét kéri Weisz József Csenger, Szatmár. Hungary.

Fogas János (Ercsi) címét kéri Lakatos Erzsébet virágkészítő Közveti vásárcsarnok, Budapest.

Mészáros József (Szatmár., Mikola) címét kéri Mészáros Ferenc Máv. kapus, pályaudvar Debrecen.

Szafcsur Sándor, Rákóczi-ut 523 sz. Tiszalök, Szabolcsm., hirt szeretne hallani anyjáról, Szafcsur Károlyné né. Treaskai Erzsébet felől, aki legutóbbára Philadelphában, Pa. tartózkodott.

Katalenik Józsefné, Kocs, Komárom. kerest férjét, Katalenik Józsefet, aki 11 évvel ezelőtt jött Amerikába s a ki 8 év óta semmi hírt nem hallatott magáról és támogatás nélkül hagyta feleségét és két kis gyermekét.

Buna József, Kispeszt, II. Nagy Lajos körút 20. ajtó 5. kerest nagybátyját, Buna Jánost, aki Fehérbó, Győr. szül. s aki a háboru kitörése óta nem hallatott magáról.

Kovács Ferencnek Cleveland, O. Feladó Taligás Imre Budapest. Gyurkovics Géznak, Cleveland, O. feladó Kovács József Sátoralja-újhegy.

Rózsa Mihály, János László, Gábor és Juliának Cleveland, O. feladó Rózsa Mária Gyula Balázsm. és Rózsa János kispeszt.

AKI VESZ

magának pár percnyi időt és annyicska fáradságot, hogy egy rövid levélben megrendelje az ÉRDEKY-féle NÖK BARATJA pirulákat,

ANNAK LESZ

állandó jó egészsége, mert ezeknek a használata révén megszabadul a vérszegénységtől, idegességtől és az ezekkel járó mindenféle kellemetlen bántalmaktól. Elmúlnak a női altesti fájdalmak, rendes mederbe terelődik a havibaja. Ezek a pirulák segítenek hűléstől, vérszegénységtől és rossz vértől származó havibaj elmaradása esetén, felrészítik és gazdagítják a vért és nélkülözhetetlenek viselés állapotban lévőknél a kora gyermekülés megállítására. Enyhülést hoznak és csökkentik a túlságos vérzést.

AKI NEM VESZ

azonban tekintetbe seimmi jóakaratu tanácsot, az csak magára vessen, ha szervezete napról-napra jobban és jobban leromlik és állandóan

BETEG LESZ

Ne késlekedjék tehát, hanem küldje be rendelését \$1.10-el együtt az alábbi címre, honnan postafordultával megkapja ezeket a sokak által áldva emlegetett pirulákat. Hat dobozzal egyszerre rendelve \$5.00-ért szállítja

ÉRDEKY KÁLMÁN

GYÓGYSZERGYÁRA

1019 LIBERTY AVENUE
PITTSBURGH, PA.

Wheeling és Környéki Magyarok!

Ma már mindenki tudja, hogy a Bartek által készült öltönyök nemcsak jó szövetből készülnek, de a legjobb szabásnak is. Legjobb bizonyíték, ha egyszer Barteknél ruhát csináltat, az állandóan megmarad.

Ha nem tud bejönni, írjon s kívánatra személyesen felkeresem. Cím:

JOSEPH BARTEK

THE TAILOR
1003 Main Street, Wheeling, W. Va.
TELEPHON 3099 R.

— O, gyűlöletes, egyházatos barát, eressz el! Kitépem a csut szürke hajadat és csomoklakt az arcomba vágom.

— A pap eliprukt, elcsapadt, aztán eleresztette és szót tekintettel nézte. A leány azt hitte, hogy győzött és folytatta.

— Azt mondom, hogy Phoebus vagyok, hogy Phoebus szeretem, hogy Phoebus szép! Te, te pap, öreg vagy, csunya vagy, puszta!

— Azt mondom, hogy Phoebus vagyok, hogy Phoebus szeretem, hogy Phoebus szép! Te, te pap, öreg vagy, csunya vagy, puszta!

— Azt mondom, hogy Phoebus vagyok, hogy Phoebus szeretem, hogy Phoebus szép! Te, te pap, öreg vagy, csunya vagy, puszta!

— Azt mondom, hogy Phoebus vagyok, hogy Phoebus szeretem, hogy Phoebus szép! Te, te pap, öreg vagy, csunya vagy, puszta!

— Azt mondom, hogy Phoebus vagyok, hogy Phoebus szeretem, hogy Phoebus szép! Te, te pap, öreg vagy, csunya vagy, puszta!

— Azt mondom, hogy Phoebus vagyok, hogy Phoebus szeretem, hogy Phoebus szép! Te, te pap, öreg vagy, csunya vagy, puszta!

— Azt mondom, hogy Phoebus vagyok, hogy Phoebus szeretem, hogy Phoebus szép! Te, te pap, öreg vagy, csunya vagy, puszta!

— Azt mondom, hogy Phoebus vagyok, hogy Phoebus szeretem, hogy Phoebus szép! Te, te pap, öreg vagy, csunya vagy, puszta!

— Azt mondom, hogy Phoebus vagyok, hogy Phoebus szeretem, hogy Phoebus szép! Te, te pap, öreg vagy, csunya vagy, puszta!

— Azt mondom, hogy Phoebus vagyok, hogy Phoebus szeretem, hogy Phoebus szép! Te, te pap, öreg vagy, csunya vagy, puszta!

— Azt mondom, hogy Phoebus vagyok, hogy Phoebus szeretem, hogy Phoebus szép! Te, te pap, öreg vagy, csunya vagy, puszta!

— Azt mondom, hogy Phoebus vagyok, hogy Phoebus szeretem, hogy Phoebus szép! Te, te pap, öreg vagy, csunya vagy, puszta!

— Azt mondom, hogy Phoebus vagyok, hogy Phoebus szeretem, hogy Phoebus szép! Te, te pap, öreg vagy, csunya vagy, puszta!

— Azt mondom, hogy Phoebus vagyok, hogy Phoebus szeretem, hogy Phoebus szép! Te, te pap, öreg vagy, csunya vagy, puszta!

— Azt mondom, hogy Phoebus vagyok, hogy Phoebus szeretem, hogy Phoebus szép! Te, te pap, öreg vagy, csunya vagy, puszta!

— Azt mondom, hogy Phoebus vagyok, hogy Phoebus szeretem, hogy Phoebus szép! Te, te pap, öreg vagy, csunya vagy, puszta!

— Azt mondom, hogy Phoebus vagyok, hogy Phoebus szeretem, hogy Phoebus szép! Te, te pap, öreg vagy, csunya vagy, puszta!

— Azt mondom, hogy Phoebus vagyok, hogy Phoebus szeretem, hogy Phoebus szép! Te, te pap, öreg vagy, csunya vagy, puszta!

— Azt mondom, hogy Phoebus vagyok, hogy Phoebus szeretem, hogy Phoebus szép! Te, te pap, öreg vagy, csunya vagy, puszta!

— Azt mondom, hogy Phoebus vagyok, hogy Phoebus szeretem, hogy Phoebus szép! Te, te pap, öreg vagy, csunya vagy, puszta!

— Azt mondom, hogy Phoebus vagyok, hogy Phoebus szeretem, hogy Phoebus szép! Te, te pap, öreg vagy, csunya vagy, puszta!

— Azt mondom, hogy Phoebus vagyok, hogy Phoebus szeretem, hogy Phoebus szép! Te, te pap, öreg vagy, csunya vagy, puszta!

